

Årlig plan för trygghet och trivsel läsåret 2022/2023

Högsby Utbildningscenter

Likabehandlingsarbete och arbete mot kränkande behandling

Plan upprättad enligt Skollag (2010:800, kap 6) och Diskrimineringslag (2008:567)

Innehåll

Vision.....	3
Syfte.....	3
Utvärdering och analys av målen 2021/2022....	4
Mål 2021/2022.....	4
Utvärdering och analys.....	6
Nulägesanalys av likabehandlingsarbetet	7
Mål 2022/2023.....	8
Kön och etnicitet i fokus.....	8
Främjande arbete.....	8
Förebyggande arbete.....	9
Utvärdering av mål och systematiskt arbete.....	11
Vem gör vad?.....	11
Ordlista.....	12

Vision

Den goda skolan skapas genom respekt för varandra. Vår vision är att:

- alla elever ska kunna gå till skolan och känna meningsfullhet, glädje och trygghet
- ingen form av kränkande behandling ska förekomma
- alla på skolan ska medverka aktivt till att skapa en god stämning med goda relationer

Syfte

Syftet med skolans likabehandlingsarbete är följande:

Alla elever ska alltid uppleva att de behandlas likvärdigt oavsett:

- kön
 - könsöverskridande identitet eller uttryck
 - etnisk tillhörighet
 - religion eller annan trosuppfattning
 - funktionsnedsättning
 - sexuell läggning
 - ålder
-
- Elever ska alltid uppleva att varje tecken på kränkande behandling, utifrån ovan nämnda diskrimineringsgrunder, tas på allvar och snabbt åtgärdas.
 - All personal och elever ska alltid uppmärksamma alla signaler på kränkande behandling. Personal ska snarast dokumentera och rapportera enligt kommunens rutiner för kränkande behandling.

Utvärdering och analys av målen läsåret 2021/2022

Målformuleringen löd enligt följande:

Vårt mål är att, med kön och etnicitet i fokus, skapa en skola där alla känner att de är lika mycket värda, och har samma rättigheter och skyldigheter. Detta vill vi sträva mot genom en demokratisk skolkontext som utmanar stereotyper kring kön och etnicitet, samt de diskurser¹ som styr skam² och heder.

Kön och etnicitet i fokus

Skolans mål är, med **kön och etnicitet** i fokus, att skapa en skola där elever och personal vågar och känner sig trygga i att följa skollag och diskrimineringslag. Detta kan förverkligas genom att demokratiska redskap, som diskussion och argumentation, systematiskt genomsyrar skolvardagen i de komplexa diskursiva och fysiska kontexter som ofrånkomligt uppstår i vår mångkulturella skola.

Ett led i det systematiska målarbetet är att *alla som arbetar i skolan* ska visa i sitt dagliga arbete att de *inte accepterar diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling*, genom att direkt påpeka beteenden som avviker från skolans värdegrund.

Främjande arbete

Arbete som kontinuerligt görs för att skapa **en skolkontext där alla känner att de är lika mycket värda och har samma rättigheter och skyldigheter** är följande:

- Likabehandlingsplanen presenteras av mentorena för alla elever under introduktionsdagarna, samt under första veckan för vuxenstuderande, och diskuteras och analyseras gemensamt. I samband med detta, går diskrimineringsgrunderna igenom, även vid vårterminens start
- Eleverna besvarar årligen trivsel- och arbetsmiljöenkäter. Resultaten från dessa diskuteras och analyseras under klassråd
- En kartläggning av trivsel och trygghet inom klassen skapas genom utvecklingssamtal samt vid

¹ diskurs - ett bestämt sätt att tala om och förstå världen. Oftast är en diskurs dominerande i ett visst samhälle/plats vid en viss tid i historien

² skam - känsla av att vanhedra gruppen

terminens klasskonferens

- Dokumenterade hälsosamtal med elever genomförs av skolsköterskan
- All ny personal informeras av rektor om skolans likabehandlingsarbete, inom ramen för nyanställdas introduktionsprogram
- Skolans lokala likabehandlingsplan presenteras via kommunens hemsida
- Studieresor och aktivitetsdagar genomförs i syfte att främja delaktighet, medvetenhet och studielust
- Öppet diskussionsklimat på skolan uppmuntras, inte minst kring vilket språkbruk som används

Förebyggande arbete

Utifrån kartläggning görs ett systematiskt målinriktat arbete, med fokus på **kön** och **etnicitet**. Detta för att skapa **en skolkontext där alla känner att de är lika mycket värda och har samma rättigheter och skyldigheter**.

Preliminär planering inför ht-21:

- Aktivitetskvällar: Filmkväll i slutet av oktober, spelkväll i slutet av november. Personal och elever träffas med syfte att alla oavsett **kön** eller **etnicitet** ska kunna medverka och känna delaktighet.
- Läxläsning på torsdagskvällar i samarbete med Rädda Barnen.
- Marcus är skolans representant i projektet "*En kommun fri från våld*".
- IM planerar för tre ämnesöverskridande projekt under läsåret 2021/2022
Tema kärlek, tema söka jobb och tema migration.
- Elevrådet ska diskutera hur deras arbete kan utformas under året med utgångspunkt i skolans likabehandlingsarbete.
- Planeringsdag I mitten av september kring föräldrasamverkan och kvällsaktiviteter, samt hur varje ämne i det vardagliga arbetet kan fokusera på diskrimineringsgrunderna och hur lärare systematiskt planerar sin undervisning utifrån perspektivet **kön och etnicitet**.
- Vardagliga reflektioner från likabehandlingsarbetet ska vara en stående punkt på arbetsplatsträffar. Dessa reflektioner kan bygga på lärares och annan personals loggboksanteckningar och arbetslagsdiskussioner.
- Besök av en interaktiv engelskspråkig teatergrupp med fokus på könsroller under läsåret
- SFI-lärarna genomför regelbundet observationer som leder till samtal och analys på arbetslagsmöten.
- SFI jobbar med en diskussions- och värdegrundslåda.
- Samarbete med Rädda Barnen kring samtalsmaterialet *Kärleken är fri* för föräldrar.

- Aktivitetsdag: Höstterminen avslutas i sporthallen med frukost och bollekar. Syftet är att alla oavsett **kön** eller **etnicitet** ska kunna medverka och känna delaktighet
- Vårterminen inleds med en aktivitetsdag, utifrån skolans likabehandlingsarbete, Arbetet organiseras genom en grupp som besöker klasser med aktiviteter, där det är fokus på diskrimineringsgrunden **kön**. Ur ett intersektionellt³ perspektiv kommer skärningspunkter mellan **kön** och **etnicitet** att uppmärksammas.

Andra tankar:

- Hur går vi tillväga för att undervisningen ska genomsyras av likabehandlingsgrunderna **kön** och **etnicitet**? Hur kan vi komplettera våra läromedel?
- Hur kan skolchefens medverkan påverka likabehandlingsarbetets dignitet? (ev samling varje termin med betoning på frågorna: Varför? Syfte? Vad gäller? Vart vänder man sig? Vad händer vid anmälan om kränkning?)
- Obligatoriska gemensamma kvälls- och lovaktiviteter? Två tillfällen. Spel/idrott, komplement på planeringsdagen
- Drama i undervisningen?

Utvärdering och analys

Målen har utvärderats av skolans elever och personal under slutet av läsåret. Vid utvärdering av målen för läsåret 2021 - 2022 drogs följande slutsatser:

Det främjande arbetet var relativt framgångsrikt, då det redan var systematiserat i verksamheten.

Det förebyggande planerade arbetet genomfördes inte fullt ut, men till övervägande del.

En enkel enkät, gällande elevernas uppfattning om skolans likabehandlingsarbete, gav bland annat följande resultat

Eleverna är medvetna om det systematiska främjande och förebyggande arbetet med fokus på diskrimineringsgrunderna kön och etnicitet. De speciella dagarna som har ägnats åt likabehandlingsarbetet är uppskattade för de kunskaper som inhämtas och det sociala utbyte som sker. Flera elever är dock inte medvetna om likabehandlingsplanen och skrivningen i denna.

³ intersektionalitet - ett sätt att uppmärksamma hur diskriminering och maktrelationer i samhället kan förstärkas i skärningspunkten mellan olika diskrimineringsgrunder

Nulägesanalys av likabehandlingsarbetet (September -22)

Inför det fortsatta arbetet konstaterar vi att underlaget som finns är en kartläggning, baserad på samtal, diskussioner och enkäter, av nuläget på skolan. Alla elever på skolan har haft möjlighet att delta i kartläggningsarbetet tillsammans med mentorer och skolans personal.

Vid kartläggningsarbetet framkom det med tydlighet att det finns ett behov på skolan att fortsatt fokusera på diskrimineringsgrunden **kön** och att behålla diskrimineringsgrunden **etnicitet** från likabehandlingsarbetet för läsåret 2020/2021. Det har dock under den vardagliga systematiska utvärderingen också med stor tydlighet framkommit att det behövs mycket arbete med diskrimineringsgrunden **sexuell läggning**. Efter en demokratisk diskussion och efterföljande röstning beslutades att utöka det tidigare fokuset kring kön till att också innefatta **sexuell läggning**.

Utifrån kartläggningsarbetet ser vi följaktligen ett primärt behov av främjande och förebyggande förhållningssätt och aktiviteter, där vi systematiskt står upp för skolans värdegrund genom att aktivt utmana fördomar och stereotyper⁴ angående **sexuell läggning** och **etnicitet**. Under hösten -19 deltog skolan i projektet *Kärleken är fri* tillsammans med *Rädda Barnen*. Under projektets gång framträdde ett tydligt behov av ett likabehandlingsarbete med fokus på den komplexitet som uppstår i skolvardagen för elever som ingår i hederskontexter⁵. Vi ser en stor och intressant utmaning att arbeta kring denna komplexitet, med fokus på **sexuell läggning** och **etnicitet**.

⁴ stereotyper - förenklade föreställningar som kan förstärka en negativ särbehandling, diskriminering

⁵ kontext - i sitt sammanhang

Mål 2022/2023

Vårt mål är att, med fokus på diskrimineringsgrunderna sexuell läggning och etnicitet, skapa en skola där alla känner att de är lika mycket värda, och har samma rättigheter och skyldigheter.

Detta vill vi sträva mot genom en demokratisk skolkontext som utmanar stereotyper kring sexuell läggning och etnicitet, samt de diskurser⁶ som styr skam⁷ och heder.

Sexuell läggning och etnicitet i fokus

Skolans mål är, med **sexuell läggning och etnicitet** i fokus, att skapa en skola där elever och personal vågar och känner sig trygga i att följa skollag och diskrimineringslag. Detta kan förverkligas genom att demokratiska redskap, som diskussion och argumentation, systematiskt genomsyrar skolvardagen i de komplexa diskursiva och fysiska kontexter som ofrånkomligt uppstår i vår mångkulturella skola.

Ett led i det systematiska målarbetet är att *alla som arbetar i skolan* ska visa i sitt dagliga arbete att de *inte accepterar diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling*, genom att direkt påpeka beteenden som avviker från skolans värdegrund.

Främjande arbete

Arbete som kontinuerligt görs för att skapa **en skolkontext där alla känner att de är lika mycket värda och har samma rättigheter och skyldigheter** är följande:

- Likabehandlingsplanen presenteras av mentorerna för alla elever under introduktionsdagarna, samt under första veckan för vuxenstuderande, och diskuteras och analyseras gemensamt. I samband med detta, går diskrimineringsgrunderna igenom, även vid vårterminens start
- Eleverna besvarar årligen trivsel- och arbetsmiljöenkäter. Resultaten från dessa diskuteras och analyseras under klassråd
- En kartläggning av trivsel och trygghet inom klassen skapas genom utvecklingssamtal samt vid terminens EHM.
- Dokumenterade hälsosamtal med IM- elever genomförs av skolsköterskan

⁶ diskurs - ett bestämt sätt att tala om och förstå världen. Oftast är en diskurs dominerande i ett visst samhälle/plats vid en viss tid i historien

⁷ skam - känsla av att vanhedra gruppen

- All ny personal informeras av rektor om skolans likabehandlingsarbete, inom ramen för nyanställdas introduktionsprogram
- Skolans lokala likabehandlingsplan presenteras via kommunens hemsida
- Studieresor och aktivitetsdagar genomförs i syfte att främja delaktighet, medvetenhet och studielust
- Öppet diskussionsklimat på skolan uppmuntras, inte minst kring vilket språkbruk som används

Förebyggande arbete

Utifrån kartläggning görs ett systematiskt målinriktat arbete, med fokus på **sexuell läggning** och **etnicitet**. Detta för att skapa **en skolkontext där alla känner att de är lika mycket värda och har samma rättigheter och skyldigheter**.

Preliminär planering inför ht-22:

- Aktivitetsträffar där personal och elever möts med syftet att alla ska kunna medverka och känna delaktighet:
 - Kanelbullefrukost 4/10
 - Halloweenkväll 27/10
 - Våffellunch mars-23
- Prideveckan uppmärksammas och personalen inbjuder till samtal och tankar utifrån skärningspunkterna för *sexuell läggning* och *etnicitet*
- Läsläsning på torsdagskvällar i samarbete med Rädda Barnen.
- Regelbundna besök av representanter för Samordningsförbundets projekt *Tagga OHM framtiden*
- IM planerar och genomför ämnesöverskridande projekt under läsåret 2022 - 2023
- Planeringsdag i mitten av september kring kvällsaktiviteter, samt hur varje ämne i det vardagliga arbetet kan fokusera på diskrimineringsgrunderna och hur lärare systematiskt planerar sin undervisning utifrån perspektivet **sexuell läggning och etnicitet**.
- Vardagliga reflektioner från likabehandlingsarbetet ska vara en stående punkt på arbetsplatsträffar. Dessa reflektioner kan bygga på lärares och annan personals loggboksanteckningar och arbetslagsdiskussioner.
- SFI-lärarna genomför regelbundet observationer som leder till samtal och analys på arbetslagsmöten.
- SFI jobbar med en diskussions- och värdegrundslåda.
- Föreläsning med *Ångestpodden* 10/11 erbjuds genom samarbete i projektet *Tagga OHM*

- Höstterminen avslutas med gemensam frukost för alla
- Vårterminen inleds med en aktivitetsdag, utifrån skolans likabehandlingsarbete, Arbetet organiseras genom en grupp som besöker klasser med aktiviteter, där det är fokus på diskrimineringsgrunden **sexuell läggning**. Ur ett intersektionellt⁸ perspektiv kommer skärningspunkter mellan **sexuell läggning** och **etnicitet** att uppmärksammas.
- Frukostmöte på Industriprogrammet 221018

Andra tankar:

- Hur går vi till väga för att undervisningen ska genomsyras av likabehandlingsgrunderna **sexuell läggning och etnicitet** Hur kan vi komplettera våra läromedel?
- Hur lyfter vi de sexuella läggningar och könsidentitet, som inte är lagskyddade på samma sätt som heterosexualitet, homosexualitet och bisexualitet, t. ex. asexualitet, pansexualitet, icke binär könsidentitet?
- Besök från RFSL
- Hur kan skolchefens/skolpolitikernas medverkan påverka likabehandlingsarbetets dignitet? (eventuellt samling varje termin med betoning på frågorna: Varför? Syfte? Vad gäller? Vart vänder man sig? Vad händer vid anmälan om kränkning?)
- Drama i undervisningen?

Förslag och tips på material att använda i undervisningen:

- Kunna förstå och förklara ord som:

heterosexualitet

homosexualitet

bisexualitet

asexualitet

pansexualitet

ickebinär könsidentitet

transpersoner

⁸ intersektionalitet - ett sätt att uppmärksamma hur diskriminering och maktrelationer i samhället kan förstärkas i skärningspunkten mellan olika diskrimineringsgrunder

Utvärdering av mål och systematiskt arbete

Vi utvärderar genom att föra regelbundna elev- och personalsamtal i fokusgrupper. Detta sker i elevgrupper minst en gång/termin och i personalgruppen vid avsatt tid vid varje personalkonferens (minst en gång/månad). Dessutom utvärderas likabehandlingsplanen regelbundet i skolans arbetslag och i särskilda elevforum.

Indikatorer – jämförd upplevelse från första till andra enkättillfälle och från hösttermin till vårtermin.

INDIKATORER

Deltagandefrekvensen har ökat

Kartläggningsmaterial – obligatorisk enkät två gånger per termin

Känner du att du blir bemött annorlunda på skolan på grund av din sexuella läggning?

Känner du att du blir bemött annorlunda på skolan på grund av din etniska bakgrund?

Känner du att du bemöter andra annorlunda på grund av deras sexuella läggning?

Känner du att du bemöter andra annorlunda på grund av deras etniska bakgrund?

Vem gör vad?

All personal har ett ansvar för att informera, samtala och systematiskt verka för att likabehandlingsplanen följs samt rapportera händelser. Arbetet utifrån detta dokument behandlas kontinuerligt på arbetsplatsträffar.

Rektor har ett särskilt ansvar för att:

- det upprättas en likabehandlingsplan som utvärderas årligen i skolans kvalitetsarbete
- förebygga och förhindra direkt och indirekt diskriminering, trakasserier, mobbning hot och annan kränkning
- samtal med berörda parter, där en av dessa utsatts eller känner sig utsatt för kränkande
- behandling, genomförs och dokumenteras
- personalen får kompetensutveckling i likabehandlingsarbete
- skolans likabehandlingsarbete blir tydligt och lättillgängligt för alla
- skolans likabehandlingsplan årligen utvärderas och följs upp på en arbetsmiljökonferens
- kartläggning av trivsel och trygghet sker genom de trivsel- och arbetsmiljöenkäter som genomförs varje termin, och att resultatet delges mentorerna och annan berörd personal
- det vid EHM ges möjlighet att skapa en helhetsbild av varje elevs skolsituation.

Ordlista

- Kontext – i sitt sammanhang
- Strukturella faktorer – påverkansfaktorer, saker som påverkar, t ex hur man bor, var man kommer ifrån
- Stereotyper – förenklade föreställningar som kan förstärka en negativ särbehandling, alltså diskriminering
- Heder – moralisk plikt känsla
- Skam – känsla av att vanhedra gruppen
- Diskurs - Ett bestämt sätt att tala om och förstå världen på. Oftast är en diskurs dominerande i ett visst samhälle/plats vid en viss tid i historien
- Intersektionalitet - Ett sätt att uppmärksamma hur diskriminering och maktrelationer i samhället kan förstärkas i skärningspunkten mellan olika diskrimineringsgrunder